

Institut ekonomických studií

Fakulta sociálních věd, Universita Karlova Praha

Referee report on the Bachelor/Master Thesis submitted to State Exam

Student Name:	Barbora Malá
Thesis Supervisor Name:	PhDr. Pavel Streblov, MSc
Thesis Title:	Význam průmyslových vztahů pro výkon ekonomiky (Komparace vybraných evropských zemí)

Overall Evaluation:

Tématem předkládané práce je „Význam průmyslových vztahů pro výkon ekonomiky (Komparace vybraných evropských zemí)“. Pozornost je zaměřena na úlohu odborů v tranzitivních a západoevropských ekonomikách. Toto téma považuji za relativně zajímavé, neboť ačkoli odborová organizovanost ve většině zemí klesá (což dokládají prezentované údaje), jsou jejich aktivity v řadě případů stále významným aspektem pracovního trhu.

Bakalářská práce není obsahově zcela vyvážená. Větší prostor by měl být věnován analytické části, která by si zasloužila i lepší metodické uchopení. Naproti tomu první, teoretické, části by neublížilo zkrácení a větší systematičnost. V úvodu textu např. postrádám obecné vymezení úlohy odborů v ekonomice (bez ohledu na hospodářské uspořádání). Definici samotného pojmu „odborní“ autorka uvádí až na str. 28 (tj. přibližně v polovině textu). Část věnující se tématu poklesu odborové organizovanosti, ať již v transformujících se či západních ekonomikách, je velmi zdouhavá a zabírá cca 40 % práce (23 stránek). Chybí zde přitom ucelenější shrnutí závěrů této části. 4. kapitola, která si klade za cíl popsat význam odborů pro produktivitu pracovního procesu (tj. určitá teoretická východiska pro plánovanou analýzu), čítá pouze 10 stránek. Z nich jsou ovšem 4 stránky opět zaměřeny na míru organizovanosti v odborech, na definici člena odborů apod.

Druhá „analytická“ část textu se zabývá jednak vztahem odborové organizovanosti a produktivity práce ve vybraných evropských zemích a jednak samotným vývojem produktivity práce v těchto zemích. V úvodu této části chybí zdůvodnění, podle kterého kritéria autorka volila analyzované země (důvody jsou uvedeny poněkud nestandardně až v závěru práce).

Analýza vztahu odborové organizovanosti a produktivity práce (kap. 5) by mohla být propracovanější. Jedná se vlastně o grafické vyjádření vývoje produktivity práce a míry odborové organizovanosti. Je škoda, že se autorka nepokusila alespoň o výpočet koeficientu korelace (i přes jeho omezenou vypovídací schopnost). Současně by bylo zajímavé zkusit využít alternativně definovaný ukazatel produktivity práce. Autorka aplikuje meziroční změny HDP na odpracovanou hodinu, časové řady jsou ale často velmi volatilní, proto by bylo zajímavé doplňkově použít i ukazatel produktivity práce definovaný např. jako HDP ve s.c. na zaměstnance apod.

Současně není zcela korektní vztahovat meziroční dynamiku v produktivitě práce k procentnímu vyjádření odborové organizovanosti (tj. de facto úrovnovým hodnotám). Autorka připouští, že časová řada odborové organizovanosti zahrnuje ve většině případů klesající trend, neboť ve většině zemí pozorujeme trend snižování odborové organizovanosti. Pak by bylo vhodnější data o trend (který je zřejmě způsoben jinými aspekty než změnou produktivity práce) očistit, např. transformovat časové řady odborové organizovanosti v % na meziroční změny v procentních bodech.

Další výhradu mám k extrapolaci časových řad odborové organizovanosti o roky 2004 a 2005. Pokud pro tyto roky nejsou data, není dle mého soudu nijak přínosné pomáhat si extrapolací, a to zejména v případě, že časová řada má výrazný trend, tj. i extrapolovaná data jsou v podstatě jen prodloužením tohoto trendu bez dodatečné informace a vypovídací schopnosti. Kompatibilita analýzy zajisté zkrácením horizontu o dva roky neutrpí.

Analýza vývoje produktivity práce (kap. 6) spočívá v proložení časové řady polynomickým trendem. Není zde ovšem vysvětleno, co přesně má polynomický trend reprezentovat, resp. proč autorka polynomický trend zvolila a podle jakého kritéria volila řád trendu (rovnice trendu navíc nejsou uvedeny). Dle mého soudu není proložení trendem pro komentování vývoje produktivity práce nutné. Pokud chtěla autorka popisovat nejen volatilitu časové řady, ale i trendový vývoj (hospodářský cyklus), pak bych doporučila použít statistický filtr (např. Hodrick Prescott filtr). Takto působí analýza dost mechanicky a např. v případě Francie nelze polynomickému trendu přisuzovat žádnou vypovídací hodnotu, protože časová řada je extrémně volatilní a lze jí proložit takřka libovolným trendem. Mimochodem, zajímavé by bylo se zamyslet, co způsobuje tak výrazné výkyvy ve vývoji časové řady produktivity práce – zda to jde na vrub vývoje reálného HDP či spíše změn v odpracovaných hodinách.

Práci by prospělo odstranění některých formálních nedostatků – např. lepší zpracování úvodu (lepší popsání cíle práce) a závěru (přehlednější shrnutí všech závěrů), sjednocení používání 1. a 3. osoby v textu (viz např. „Autorka práce si zde klade ...“ vs. „S pomocí dostupných dat ...se pokusím vyšetřit ...“), zejména pokud se jedná o tentýž odstavec. Abstrakt neobsahuje jasně formulované závěry, které z práce vyplývají a které by měly být v abstraktu alespoň naznačeny.

I přes výše uvedené výhrady, z nichž některé lze chápat jako doporučení do budoucna, však předkládaná práce z velké části splňuje požadavky kladené na bakalářskou práci (např. v ohledu práce s literaturou, citace) a doporučuji ji proto k obhajobě. Navrhuji stupeň velmi dobře.

SUMMARY OF POINTS AWARDED (for the explanation of categories and scale, please, see below):

CATEGORY	POINTS
Quality of Research	21
Clarity and Readability	8
Content/Quality of Ideas	28
Organization & Development	10
Manuscript Form	4
TOTAL POINTS	71
LETTER GRADE	B

(Signature – Defense Opponent)

Mgr. Radka Štiková

Evaluated on: 23. 8. 2007

Institut ekonomických studií

Fakulta sociálních věd, Universita Karlova Praha

Referee report on the Bachelor/Master Thesis submitted to State Exam

Student Name:	Barbora Malá
Thesis Supervisor Name:	PhDr. Pavel Streblov, MSc
Thesis Title:	Význam průmyslových vztahů pro výkon ekonomiky (Komparace vybraných evropských zemí)

Explanation of categories and scale:

QUALITY OF RESEARCH: *The thesis demonstrates the author's full understanding and command of current literature and he/she uses it competently. The topic of the thesis is well structured and methods used are proper and relevant to the research question being investigated. A full and accurate analysis of thesis statement, from both a theoretical and applied perspective, is provided.*

<i>Strong</i>			<i>Middle</i>				<i>Weak</i>		
30	27	24	21	18	15	12	8	4	0

CONTENT/QUALITY OF IDEAS: *A range and depth of exposition; an appropriate sense of complexity of the topic; appropriate analysis of the thesis statement; and an accurate understanding of theoretical concepts is demonstrated. A full discussion of applicable and relevant theories stylized data is included. Original, creative thought is provided and evident. Demonstrates critical thinking and analysis with application of theory and student's ability to draw conclusions based on their knowledge, skills and research.*

<i>Strong</i>			<i>Middle</i>				<i>Weak</i>		
40	36	32	28	24	20	15	10	5	0

ORGANIZATION AND DEVELOPMENT: *The paper demonstrates a logical and clear arrangement of ideas; an effective use of transitions; a unity and coherence of paragraphs; and a clear development of ideas through supporting detail and evidence. The reader is successfully oriented to the subject, purpose, methodology, and structure of the report; an overview of the whole is included; the reader's attention and interest is engaged. The thesis statement is clearly and definitively stated without ambiguity. The conclusion is strong and reflective of the work as a whole.*

<i>Strong</i>			<i>Middle</i>				<i>Weak</i>		
15	13	12	10	8	6	4	2	0	

CLARITY AND READIBILITY: *Ease of readability; appropriate use of language and style for the rhetorical content; clarity of sentences (reader doesn't get lost; minimum need for slowing down or re-reading) is appropriately demonstrated. Professional level of English expression is evident (limited amount of non-native language to English translation is detectable).*

<i>Strong</i>			<i>Middle</i>				<i>Weak</i>		
10	9	8	7	6	5	3	2	1	0

MANUSCRIPT FORM: *The appropriate manuscript form and style for the rhetorical content; a professional image; an appropriate use of headings and sub-headings; an appropriate format for graphs and tables; an effective referencing of graphs and tables in the text; complete and accurate bibliography documented to support the applied research; and the overall impact of document design is considered.*

<i>Strong</i>		<i>Middle</i>		<i>Weak</i>	
5	4	3	2	1	0